

CYFARFOD:	PWYLLGOR IAITH
DYDDIAD:	22 Mehefin 2021
TEITL:	Adroddiad Blynyddol Cyngor Gwynedd ar weithrediad y Safonau Iaith
AWDUR:	Gwenllian Mair Williams Ymgynghorydd Iaith
PWRPAS YR ADRODDIAD	Cyflwyno'r Adroddiad Blynyddol drafft i'w gymeradwyo gan yr Aelodau

1 CEFNDIR

1.1 Yn unol a gofynion y Safonau Iaith, a osodwyd ar y Cyngor dan Adran 44 Mesur y Gymraeg (Cymru) 2011, mae gofyn i'r Cyngor "lunio a chyhoeddi adroddiad blynyddol erbyn 30 Mehefin yn dilyn y flwyddyn ariannol y mae'r adroddiad yn ymwneud â hi sy'n delio â'r modd y bu [ichi] gydymffurfio â'r safonau gweithredu yr [oeddech] o dan ddyletswydd i gydymffurfio â hwy."

1.2 Mae'r Safonau penodol sydd yn ymwneud efo adrodd blynyddol (158, 164 ac 170) yn gofyn yn benodol i ni gynnwys gwybodaeth am y canlynol:

- *nifer y cwynion a gawsoch yn ystod y flwyddyn a oedd yn ymwneud â'ch cydymffurfedd â'r safonau*
- *nifer y cyflogeion sy'n meddu ar sgiliau yn y Gymraeg ar ddiwedd y flwyddyn o dan sylw (ar sail cofnodion a gadwasoch yn unol â safon 151);*
- *nifer yr aelodau o staff a fynychodd gyrsiau hyfforddi a gynigiwyd gennych yn y Gymraeg yn ystod y flwyddyn (ar sail cofnodion a gadwasoch yn unol â safon 152);*
- *os cynigiwyd fersiwn Gymraeg o gwrs gennych yn ystod y flwyddyn, y ganran o gyfanswm nifer y staff a fynychodd y cwrs a fynychodd y fersiwn Gymraeg (ar sail cofnodion a gadwasoch yn unol â safon 152);*
- *nifer y swyddi newydd a'r swyddi gwag a hysbysebwyd gennych yn ystod y flwyddyn a gategoreiddiwyd fel swyddi sy'n gofyn –*
 - i) bod sgiliau yn y Gymraeg yn hanfodol*
 - ii) bod angen dysgu sgiliau yn y Gymraeg pan benodir i'r swydd,*
 - iii) bod sgiliau yn y Gymraeg yn ddymunol, neu*
 - iv) nad oedd sgiliau yn y Gymraeg yn angenrheidiol, (ar sail y cofnodion a gadwasoch yn unol â safon 154);*

1.3 Y tu hwnt i'r wybodaeth yma, mae rhyddid i'r Cyngor gynnwys unrhyw wybodaeth y teimlwn sydd yn ychwanegu at ddealltwriaeth o'r camau penodol a gymerir i weithredu'r Safonau.

1.4 Mae'r adroddiad a atodir felly yn Adroddiad Blynyddol ar gyfer y flwyddyn hyd at Mawrth 2021, ac mae'n cynnwys y wybodaeth benodol y gofynnir amdano yn Safonau 158, 164 ac 170 yn ogystal ag ychydig o wybodaeth ychwanegol.

1.5 Gan ei bod wedi bod yn flwyddyn anarferol o ran darparu gwasanaethau ac arferion gweithio y staff hefyd, cyflwynir trosolwg hefyd o'r flwyddyn a aeth heibio, a'r heriau penodol a wynebwyd o ran darparu gwasanaethau Cymraeg o ganlyniad i'r pandemig Covid 19.

2 CRYNODEB O'R ADRODDIAD

Byddwn yn cynnwys crynodeb byr ar flaen yr adroddiad terfynol fydd yn rhoi darlun o uchafbwyntiau'r adroddiad:

- 400 o bwyllgorau a chyfarfodydd rhithiol wedi eu cefnogi gan y tîm cyfieithu er mwyn galluogi cyfieithu ar y pryd
- 2 wasanaeth newydd wedi eu creu (Tîm Cymorth Covid a'r Gwasanaeth Profi, Orlhain a Diogelu) oedd yn darparu gwasanaethau yn gyfan gwbl drwy gyfrwng y Gymraeg.
- 90% o staff y gwasanaeth Orlhain newydd yn gallu'r Gymraeg.
- 99.7% o staff y Cyngor cyfan yn meddu ar rhyw fath o sgiliau yn y Gymraeg.
- 92% o staff yn cyrraedd dynodiad iaith eu swydd (yn ôl asesiadau sydd wedi eu cwblhau)
- Mwy o swyddi y Cyngor efo gofyniad iaith Uwch nag unrhyw lefel arall.
- 441 o swyddi wedi eu hysbysebu yn ystod y flwyddyn lle roedd sgiliau yn y Gymraeg yn hanfodol.

3 ARGYMHELLION

2.1 Gofynnir i'r aelodau:

- dderbyn cynnwys yr Adroddiad Blynyddol.
- cynnig unrhyw sylwadau ar y materion sydd yn cael eu cynnwys yn yr adroddiad ac am unrhyw beth arall y dylid eu cynnwys yn yr adroddiad terfynol.